

Skipulag

Örnefnanefnd starfar á grundvelli laga nr. 35/1953, um bæjanöfn o.fl., með síðari breytingum, sbr. og 4. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 45/1998, og í samræmi við reglugerð nr. 136 um störf örnefnanefndar, frá 22. febrúar 1999.

Örnefnanefnd var þannig skipuð 2003:

Ari Páll Kristinsson formaður.

Varamaður hans og varaformaður nefndarinnar: Skúli Björn Gunnarsson.

Jónas Jónsson, tilnefndur af umhverfiráðuneyti.

Varamaður: Hrafn Hallgrímsson.

Svavar Sigmundsson, tilnefndur af stjórn Örnefnastofnunar Íslands.

Varamaður: Gunnlaugur Ingólfsson.

Áheyrnarfulltrúi af hálfu Íslenskrar málnefndar með tillögurétti og málfrelsi:

Guðrún Kvaran. Til vara: Þóra Björk Hjartardóttir.

Örnefnanefnd hefur aðsetur í húsakynnum Örnefnastofnunar Íslands. Stofnunin hefur með höndum fjármál nefndarinnar.

Verkefni

Verkefni örnefnanefndar eru skv. lögum og reglugerð þessi:

1. að taka við tilkynningu um nafn nýbýlis og fjalla um það til samþykktar eða synjunar og senda samþykkt nafn til þinglýsingarstjóra;
2. að fjalla um beiðni um breytingu á nafni býlis til samþykktar eða synjunar og senda samþykkt nafnbreytingu til þinglýsingarstjóra;
3. að fjalla um beiðni sveitarstjórnar um lögfestingu á nafni á nýju þéttbýli eða þorpi, sem myndast hefur í landi jarðar eða jarða, til samþykktar eða synjunar og senda samþykkt nafn til þinglýsingarstjóra;
4. að úrskurða hvaða örnefni skuli sett á landakort sem gefin eru út á vegum Landmælinga Íslands eða með leyfi þeirra, sé ágreiningur eða álitamál um það efni og því hafi verið skotið til nefndarinnar;
5. að úrskurða um nýtt götunafn eða sambærilegt örnefni innan sveitarfélags, hafi risið ágreiningur um efnið og honum hafi verið skotið til nefndarinnar;
6. að úrskurða um nýtt eða breytt nafn húss í kaupstað, kaптúni eða þorpi, hafi risið ágreiningur um efnið og honum hafi verið skotið til nefndarinnar;
7. að veita umsögn um fyrirhugað nafn á nýju sveitarfélagi eða nafnbreytingu og um þau nöfn sem greiða skal atkvæði um ef könnun er gerð á viðhorfi íbúa sveitarfélags til nafns þess.

Heimasíða

Á heimasíðu örnefnanefndar (www.ismal.hi.is/ornefnanefnd.html) má finna lög og reglugerð um störf nefndarinnar, meginsjónarmið örnefnanefndar um nöfn sveitarfélaga, leiðbeiningar og eyðublöð fyrir tilkynningu um nafn býlis og beiðni um breytingu á nafni býlis, ársskýrslur, nöfn nefndarmanna og skrár um nöfn á býlum sem tekin hafa verið upp eftir 1. ágúst 1998.

Fundir og afgreiðsla erinda

Haldnir voru 11 fundir í örnefnanefnd árið 2003.

Nöfn býlaTilkynning um nafn nýbýlis:

Örnefnanefnd bærust á árinu formlegar tilkynningar um 29 nöfn.

Eftir umfjöllun í nefndinni voru 16 ný nöfn samþykkt og send þinglýsingarstjórum (sjá skrá hér fyrir aftan), 9 erindum var vísað frá og 4 var hafnað.

Nokkuð er um að tilkynnt sé til örnefnanefndar um nöfn á fasteignum í dreifbýli sem hvorki eru lögbyli né lögheimili eigenda. Slík erindi heyra ekki undir úrskurðarsvið örnefnanefndar og er vísað frá. Stundum er einnig misbrestur á að fólk láti skjöl, sem staðfesta eignarrétt eða býlisstofnun, fylgja tilkynningum og verður þá að ganga eftir þeim áður en erindin eru afgreidd en fyrir kemur að mál falla sjálfkrafa niður þegar nauðsynleg skjöl skila sér ekki.

Algengasta ástæða þess að örnefnanefnd getur ekki fallist á nafn, sem tilkynnt er um, er að fyrir er annað býli eða skráð fasteign í sama umdæmi sýslumanns með sama nafn eða svipað og hætt sé þess vegna við nafnabrenglum; hér er vísað til 5. og 8. gr. laga um bæjanöfn o.fl. nr. 35/1953 með síðari breytingum og 5. gr. reglugerðar nr. 136/1999, um störf örnefnanefndar.

Á árinu reyndi á túlkun nefndarinnar á ákvæðum bæjanafnalaganna um samnefni þegar tilkynnt var um nafn nýbýlis sem var samsett með stofnsamsetningu en í sama sýslumannsumdæmi er jörð með nafn sem myndað er af sömu nafnliðum en með eignarfallssamsetningu. Örnefnanefnd fjallaði um málið á tveimur fundum og milli funda og samþykkti á fundi sínum 27. maí að setja sér þá vinnureglu við meðferð erinda af þessu tagi að eintölumynd og fleirtölumynd sama nafns gætu gengið í sama sýslumannsumdæmi en ekki mismunandi samsetningaradferðir úr sömu nafnliðum. Nefndin féllst því ekki á fyrrgreint nafn sem tilkynnt hafði verið og óskaði eftir nýrri tilkynningu frá eiganda, skv. 8. gr. laga um bæjanöfn o.fl. nr. 35/1953 með síðari breytingum.

Beiðni um breytingu á nafni býlis:

Örnefnanefnd fékk á árinu 3 formleg erindi um nafnbreytingar á býlum. Ein nafnbreyting var heimiluð, einu erindi þurfti að vísa frá og einni beiðni var hafnað.

Eftirtalin nöfn á býlum voru tekin upp árið 2003:

Móskógar. Úr landi Byggðarhorns í Sveitarfélaginu Árborg.

Sandur. Nafnbreyting. Áður Hólshjáleiga II á Austur-Héraði.

Mörk. Endurbyggt eyðibýli, Rangárþingi ytra.

Varmalækur II. Úr landi Varmalækjar í Hrunamannahreppi.

Hafnarsel. Úr landi Hafnar í Leirár- og Melasveit.

Stekkjadalir. Úr landi Árgerðis í Sveitarfélaginu Skagafirði.

Steinsholt. Úr landi Lækjartúns í Ásahreppi.

Friðarminni. Úr landi Gljúfurárholts í Sveitarfélaginu Ölfusi.

Lækjarholt. Úr landi Kimbastaða í Sveitarfélaginu Skagafirði.

Ósbotn. Úr landi Minni-Valla í Rangárþingi ytra.

Reykjasel. Úr landi Stóru-Reykja í Hraungerðishreppi.

Gláma. Úr landi Hellishóla í Rangárþingi eystra.

Hrafnabjörg. Úr landi Unnarholts og Unnarholtskots í Hrunamannahreppi.

Geldingaholt I. Úr landi Geldingaholts í Sveitarfélaginu Skagafirði.

Óseyri. Úr landi Skúmsstaða og Óseyrarness í Sveitarfélaginu Árborg.

Akurgerði II. Úr landi Akurgerðis í Sveitarfélaginu Ölfusi.

Bergás. Úr landi Bergsstaða í Bláskógabyggð.

Landakort og vegvísar

Örnefnanefnd sendi Landmælingum Íslands umsögn 28. maí þar sem nefndin mælir með nafninu Kambaskriður en leggst gegn notkun á nýnefninu Kambanesskriður um vegarkafna milli Breiðdalsvíkur og Stöðvarfjarðar.

Örnefnanefnd úrskurðaði á árinu í álitamáli um staðsetningu örnefnisins Svartagils á Skógarströnd þar sem eru mörk tveggja jarða.

Örnefnanefnd fékk á árinu tvær ábendingar um skráningu og verndun fossa- nafna.

Örnefnanefnd bárust síðla árs til úrskurðar eftirtalin þrjú ágreiningsefni um hvaða örnefni skuli setja á landakort sem gefin eru út á vegum Landmælinga Íslands eða með leyfi þeirra, sbr. 2. gr. laga nr. 35/1953, um bæjanöfn o.fl., og 7. gr. reglugerðar nr. 136/1999, um störf örnefnanefndar: Jökuldalur eða Nýidalur, sunnan við Tungnafellsjökul; Lockstindur eða Lokatindur, norðnorðvestur af Öskju; Wattsfell eða Vatnsfell, sunnan við Öskju. Ágreiningsefnið var auglýst í dagblöðum 21.-22. desember, í Lögbirtingablaðinu 31. desember og auglýsingin jafnframt send Landmælingum Íslands, Örnefnastofnun Íslands, hlutaðeigandi sveitarstjórnnum, einnig f.h. landeigenda, menntamálaráðuneyti, umhverfisráðuneyti og félagsmálaráðuneyti. Gefinn var frestur til 31. janúar 2004 til að skila inn ábendingum sem að haldi gætu komið við undirbúning úrskurðarins.

Nöfn sveitarfélaga

Örnefnanefnd veitti á árinu umsagnir um nöfn þriggja sveitarfélaga; tvisvar vegna nafnbreytinga og einu sinni vegna sameiningar sveitarfélaga.

Annað

Nefndinni barst á árinu eitt erindi um skilgreiningu á hugtakinu örnefni.

Nefndin fékk á árinu til kynningar gögn um starfsemi sérfræðingahóps sem starfar á vegum Sameinuðu þjóðanna (United Nations Group of Experts on Geographical Names) og fjallar um samræmingu landfræðilegra nafna.

Lyngási 7, Garðabæ
13. febrúar 2004

ÖRNEFNANEFND
Ari Páll Kristinsson
formaður